

Ο ΑΣΚΟΣ ΤΟΥ ΑΙΟΛΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΙΟΛΟΙ ΑΣΚΟΙ (Α΄ ΜΕΡΟΣ)

Είναι συχνή η χρήση της φράσης «άνοιξαν οι ασκοί του Αιόλου» για την περιγραφή καταστάσεων που περιλαμβάνουν μια **σειρά δυσμενώς κλιμακούμενων εξελίξεων, χωρίς ορατό τερματισμό**. Εκ πρώτης όψεως, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι, οι εν λόγω αναφορές γίνονται από κάποιους που έχουν **ασθενή μνήμη για το σχετικό περιστατικό** που αναφέρεται στην Οδύσσεια. **Ο Αίολος έδωσε στον Οδυσσέα έναν μόνο ασκό**. Εκεί είχε κλείσει όλους αυτούς τους ανέμους που θα μπορούσαν να διευκολύνουν ή να δυσκολέψουν το επίλοιπο ταξίδι. **Είναι όμως, όντως ασθενή μνήμη;** Μήπως αποτελεί **εκδήλωση της κυρίαρχης πλουραλιστικής υπερβολής**, των σύγχρονων καταναλωτικά εθισμένων κοινωνιών;

Αν υποθετικά σήμερα, συναντιόμαστε με τον Αίολο **μήπως θα μας έδινε περισσότερους ασκούς;** είτε για να περιορίσει τις **δυσμενείς συνέπειες** για όποιον ή όποιους θα διακινδύνευαν το άνοιγμα ενός ή περισσότερων από αυτούς, είτε για να **ακολουθήσει τη σύγχρονη τάση προς εξειδίκευση των πάντων**, και γιατί όχι και των ανέμων; Αν πάλι, η **θεική εξάρτηση των ανέμων** δεν ήταν παρά ένα **αποκύημα της φαντασίας του Ομήρου;** Δεν μπορούμε εμείς -ως το κυρίαρχο έμβιο όν επί της Γης- να **απελευθερώσουμε τη συνείδησή μας από τον φόβο της ύβρις προς το θείο και τον Θεό εν γένει**, και να αποφασίσουμε αν οι άνεμοι του βίου μας θα **περιορίζονται ή όχι, εντός ενός ή περισσότερων ασκών;**

Ανεξαρτήτως της αληθοφάνειας ή μη της Οδύσσειας και της συγκεκριμένης ολέθριας περιπέτειας του Οδυσσέα, **η ιστορική πραγματικότητα ή παραμυθία τους, έχει εμπλουτισθεί με ισχυρές δόσεις σοφίας και εμπειριών**. Στοιχεία που τις καθιστούν **εργαλεία ηθικοπλαστικής φύσεως**, αλλά και **μοντέλα ταχείας μελέτης συμπεριφορών**, αποτελεσμάτων - συνεπειών και συμπερασμάτων – διδαγμάτων. Και στις δυο περιπτώσεις **απαιτείται η αντιστοίχιση των οδυσσειακών προσώπων, αντικειμένων και καταστάσεων με αυτά του σήμερα, υπό το πρίσμα ανθρωπο-προσωποκεντρικής θεώρησης**.

Άραγε, **ποιος είναι ο ασκός ή οι ασκοί** που δεσμεύουν τους ανέμους; **Ποιοι είναι οι άνεμοι** που επηρεάζουν το ταξίδι; **Ποιοι είναι οι σύντροφοί** του ταξιδευτή; **Ποιος είναι ο πολυβασανισμένος ταξιδευτής;** **Ποιο είναι αυτό το ατέλειωτο ταξίδι;**

Σίγουρα, δεν πρόκειται για **ταξίδι αναψυχής** αλλά για **περίοδο της ζωής που εμπεριέχει δοκιμασία αυξομειούμενης έντασης**. Είναι **μη προκαθορισμένης διάρκειας**. Για κάποιους **μπορεί να είναι ολόκληρη η ζωή**, για άλλους **λίγα ή περισσότερα χρόνια**, ακόμα και **μια στιγμή**, που όμως τους φαίνεται αιώνας. Έχει **αφετηρία και τέρμα**, αλλά **αμφίβολη διαδρομή**. Είναι **ευχάριστο και επικίνδυνο** μαζί. Επιφυλάσσει **χαρές και λύπες, νίκες και ήττες**.

Για να πραγματοποιηθεί ένα τέτοιο ταξίδι **χρειάζεται ένα σκαρί οικείο στον ταξιδευτή, ευέλικτο, γρήγορο και ανθεκτικό**. Ως τέτοιο προβάλλει η **ανθρώπινη προσωπικότητα**. Όπως ένα καράβι, **αποτελεί - εφόσον έχει δομηθεί ορθά** ώστε να πληροί τα πρότυπα πλευστότητας και ασφαλείας- **μια σύνθεση ενός εύπλουτου όλου**. Βέβαια, **δεν αποκτάει όλες τις δυνατότητες εξ' αρχής**, αλλά **σταδιακά**. Ως εκ' τούτου, **χρησιμοποιείται σε ταξίδια της αυτής δυναμικότητας** γιατί διαφορετικά, το σκαρί δεν θα αντέξει στις αντιξοότητες και τους κινδύνους πέρα από τα όριά του.

Σ' αυτό το σκαρί **ταξιδευτής είναι ο ίδιος μας ο εαυτός**. Η **διάκρισή του από την προσωπικότητα δεν είναι τόσο εύκολη, ούτε απλή**. Η σύνδεση και η συνοχή τους είναι στενή, διαρκής και ισχυρή. Αποδεχόμαστε όμως, ότι **ο εαυτός μας αποτελεί μια αυτοτελή οντότητα που αξιοποιεί την προσωπικότητα** για να κινείται στα πελάγη δραστηριοποίησης του ανθρώπου. Από την άλλη πλευρά, οι **σύντροφοι δεν είναι άλλοι από εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες που έχουν άμεση ή έμμεση δυνατότητα παρέμβασης** στο σκαρί ή/και στον ταξιδευτή.

Πρόκειται για κακές ή καλές επιρροές, θύμησης, αναμνήσεις, μαντάτα, ιστορίες, φόβους, παρορμήσεις, ηρωισμούς, βεβαιότητες ή αβεβαιότητες, κ.α. **Άλλοτε παρεμβαίνουν ευεργετικά κι άλλοτε καταστροφικά.** Παρόλα αυτά θέλουμε να τους έχουμε πάντοτε μαζί μας στο ταξίδι, αν και κάποιιοι από αυτούς θα χαθούν στην πορεία, εν μέσω κρίσεων, κινδύνων και ανέμων.

Αν και **οι άνεμοι θεωρούνται αποκλειστικά εξωγενείς παράγοντες**, εντούτοις, **νοούνται ως ξεχωριστές συνθέσεις εσωτερικής και εξωτερικής προέλευσης.** Δύνανται να απελευθερώνουν ή να συγκρατούν δυνάμεις, **ικανές να στρέφουν και να κινούν το σκαρί προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση**, άλλοτε ήπια και άλλοτε βίαια. Τα **εσωτερικά συνθετικά τους στοιχεία** αποτελούν κατά κύριο λόγο, **τα ελαττώματα και οι αρετές μας**, τα οποία συνδυαζόμενα ή μη, **αναδύουν ανέμους ως κακές ή καλές επιθυμίες, έξεις και συμπεριφορές.** Τα **εξωτερικά στοιχεία** συνίστανται από **συμπεριφορές, δράσεις και ενέργειες** εκούσιες ή ακούσιες του εξωτερικού περιβάλλοντος (έμβιων ή άβιων πηγών).

Η πνεύση των εξωτερικής προέλευσης ανέμων οφείλεται στη δική τους ανεξάρτητη λειτουργία, αλλά ενίοτε και στους ανέμους εσωτερικής προέλευσης (εκ' συμπαθείας). **Οι εξωτερικοί άνεμοι δεν δεσμεύονται σε ασκούς.** **Αντιμετωπίζονται επιτυχώς ή ανεπιτυχώς ανάλογα με το πόσο αρμονικά συνδυάζονται οι δυνατότητες και οι προσπάθειες** του εύπλοου σκαριού, του ταξιδευτή και των συντρόφων του. **Οι εσωτερικοί άνεμοι αντιθέτως, είναι δυνατόν να δεσμευτούν** σε έναν ή περισσότερους ασκούς, μέσω των οποίων ελέγχεται η πνεύση ή η άπνοιά τους.

Ο ασκός ή οι ασκοί δεν προσφέρονται από τον Αίολο, αλλά ο ίδιος ο ταξιδευτής **θα πρέπει να τους διαμορφώσει** και να τους τοποθετήσει επί του γρηγορόπλοου σκαριού. Πρόκειται για **θύλακες που συντίθενται** κατόπιν ειδικής επεξεργασίας, **από υλικά της προσωπικότητας.** Η **δεσμευτική τους ικανότητα είναι ανάλογη της επεξεργασίας και της ποιότητας των χρησιμοποιούμενων υλικών.** Τα διαθέσιμα υλικά για τους ασκούς/θύλακες **είναι υψηλής ή ευτελούς ποιότητας ανάλογα με το αν η προσωπικότητα δομείται με τον ορθό τρόπο ή όχι.** Κατάσταση που επηρεάζει αντίστοιχα και τον τρόπο επεξεργασίας.

Επειδή **οι εσωτερικές πιέσεις** που δέχεται ο εκάστοτε ασκός **είναι πολύ ισχυρές**, έχει σημασία να είναι σε καλή κατάσταση και όχι **ασθενικός ή ελαττωματικός.** **Ασθενικός λογίζεται ο ασκός** που συντίθεται από **καλά υλικά, σε μικρή όμως ποσότητα ή με μη αρμονική επεξεργασία.** **Ελαττωματικοί** αντίστοιχα, **λογίζονται οι ασκοί ακατάλληλων υλικών και πλημμελούς επεξεργασίας.** Και οι δυο κατηγορίες **εντάσσονται στους αίολους ασκούς**, καθώς χαρακτηρίζονται από **αστάθεια, ευμεταβλητότητα, ορμητικότητα και ενέχουν πάντα τον κίνδυνο αιφνίδιας απελευθέρωσης ανεξέλεγκτων ανέμων.**

Οι αίολοι ασκοί αποτελούν κατά κανόνα την **εύκολη επιλογή**, αφού η διαμόρφωσή τους δεν απαιτεί ιδιαίτερο κόπο και προσπάθεια. **Αλίμονο** όμως, αν απελευθερώσουν τους ανέμους, **το γρηγορόπλοο σκαρί, ο ταξιδευτής και οι εναπομείναντες σύντροφοι, θα χαθούν** στη μανιασμένη θάλασσα ή θα γίνουν **λεία των ανθρωποφάγων Λαιστρυγόνων.** (Συνέχεια στο Β' Μέρος).

20 Σεπτεμβρίου 2024
Στέλιος Κάλφας